

Vorherre bevare Folkehøiskolerne fra at blive byggede op ved Hjælp af Studenter, der ere oldnordisk udviklede og som komme ud paa Landet og ville bringe ned til Almuen, der med Begjærlighed kommer og venter Dplysning, de Stumper af gammelt Høiguld, som de aldrig kunne sætte sammen til at blive noget Helt eller Universelt. Det ærede Medlem for Bornholm talte om, hvor langt vi vare komne bort fra den gamle Tid, da Folkets Aand var levende vaft, da Retfærdighed og Ridderlighedsfølelse var udbredt over Nationen, og da den stod hædret og agtet i Folkens Rækker, og han sammenlignede med den nuværende Tid, hvori vi ere nedtrykkede og ydmygede af saa saare Meget. Al ja, Overgangen fra den suundne Tid til den nuværende er tilvisse stor og betydelig nok, men jeg gad dog virkelig vidst, hvad det er for Tider, til hvilke det ærede Medlem har sigtet, hvori det Oldnordiske egentlig kunde siges at have dannet Grændseffjeldet mellem det Gode og det Slette. Han indrømmede selv, at Forbindelsen med vor egen oldnordiske Kultur var afbrudt, og jeg tror, han var tilbøielig til at give Skolerne en god Part af Skylden derfor, men han sagde os ikke, naar denne Afbrydelse var kommen. Disse store, stolte Tider, hvorom det ærede Medlem talte, naar vare de? Var det under Baldemarerne, da Caro Grammatikus skrev paa Latin? (Kofod: De islandiske Skjalde!) De islandiske Skjalde kunne vi virkelig ikke have Noget at gjøre med; vi have nu givet Islænderne en særlig Forsatning og ville ikke have mere med dem at bestille; de islandiske Skjalde, som have spillet en saa stor Rolle i Norge og i Datidens Digtning, have slet ikke havt den mindste Indflydelse paa Baldemarenes Tidsalder, og den Tid var dog Danmarks Gyldentid. Jeg spørger, hvilke vare de stolte Tider, hvorom han talte? Det var altsaa ikke Baldemarenes Tid. Det kan heller ikke være Christian den 4des Tid; Arild Hvitfelt var f. Ex. ikke af dem, som sværmede for Oldnordisk. Var det da Holbergs Tid, hvor „med Fruerne Franss og Dyds med sin Hund, kun Dansk med sin Tjener man talte“? Nei, det Oldnordiskes Gjenopvaagagen falder sam-

men med Danmarks Foredreelsestid, det er dette Aarhundredes Begyndelse, det er Aarene før og efter 1807, der danne det egentlige Vendepunkt, da det gamle Høiguld blev udgravet, og da Dehlenschläger møntede det ud og sendte det ud i Folket i saadanne Former, at det kunde modtages af en Slægt, for hvilken det kom som Aabenbarelse fra en ny Verden. Hvem er det, der har gjort Noget for det oldnordiske Studiums Dplivelse? Det er dem, der ere udgaade fra den klassiske Skole; fra den latinske Skole, over hvilken man nu vil bryde Staven? Hvem er det, som har gjort den nordiske Trælkvinde til en fribaaren Kvinde, som sidder i Høisæde med de Andre? Hvorfra kom N. M. Peterfen og Raft, hvorfra kom Grundtvig og Dehlenschläger og alle de store Mænd, hvis Navne vi nævne med Stolthed, uden fra den klassiske Skole? Men naar vi nu gjøre et nyt Skridt fremad, naar vi ville indrømme det oldnordiske Studium, den oldnordiske Bidskab en fikket Plads i den lærde Skole, saa er det ærede Medlem slet ikke fornøiet. Han sagde igaar til os, at den nye Retning, for hvilken han førte Ordet — han gjorde det med en høj Grad af Overbevisning, jeg respekterer denne Overbevisning, men deler den ikke — kunde trostigt vandre Livet igjennem; thi den havde under Armen paa den ene Side det ældgamle klassiske Studium og paa den anden Side den unge Springsfyre, Realvidenskaberne; selv om det skulde „gøre lidt“, havde det ingen Fare; thi den havde En under hver Arm. Nei, det er netop Ulykken, den har dem ikke under Armene, den vil gaar alene, og det er det, den ikke er mandvoren til endnu og aldrig bliver. Den kan komme til at tage de andre Retninger under Armen derved, at Studiet af vort gamle Oldsprog medoptages i Studiet af vort Modersmaal baade i den ene og den anden Retning af vor lærde Skole; men den kan ikke komme til at spille en saadan Rolle, at den gaar alene og for sig selv danner en af tre Retninger; det har den ikke Kræfter til og ingen Aldomsf. til. Der blev stillet den Fordring til os, at vi skulde være „liberale i det Nationale“. Hellere end gjerne; men jeg anser det ikke for at være